

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ 33

ศรัณยรัตน์ วัฒนะรัตน์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นครูในกลุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ 33 การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ 33 ระหว่างวันที่ 21 – 25 เมษายน 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 103 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheff's Post hoc comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูกลุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) ครูในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 และ พ.ศ.2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา

ในสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคของ โลกาภิวัตน์ทำให้ในปัจจุบันสังคมและวัฒนธรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติ จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อแบบแผนพฤติกรรม ค่านิยมและทัศนคติของคนในชาติ ดังนั้นการศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากของคนในปัจจุบันนี้ เพราะบุคคลที่ได้รับการศึกษาย่อมนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุมีผล มีระเบียบวินัย กล้าคิด กล้าตัดสินใจ จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ระบบการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อให้สามารถพัฒนาคนให้มี คุณภาพและศักยภาพอย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ได้ตรัสไว้ว่า “นอกจาก การศึกษาจะสอนให้คนเก่งแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศของเราจึงจะได้คนดีมีคุณภาพ คือทั้งเก่งทั้งดีเป็นกำลังของบ้านเมือง สำหรับการสร้างสรรค์และให้ความดีเป็นปัจจัยเพื่อประคับ ประคองหนุนนำความเก่งให้ เป็นไปในทางที่ถูกที่อันนวยประโยชน์ที่พึงประสงค์” ในปัจจุบันองค์กรหรือหน่วยงานใดที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการ ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ สำหรับผู้บริหารนับว่าเป็นบุคคลสำคัญของหน่วยงานต่างๆเป็นอันมาก เพราะเป็นหัวหน้าของหน่วยงานที่ควบคุม ดูแลดำเนินงานให้ เป็นไปด้วยความราบรื่นและลุล่วงสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารหรือผู้นำหรือหัวหน้างาน ไม่ว่าจะหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ตาม ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง

การศึกษาจะมีการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนและพัฒนาการด้านต่างๆ ของคนในชาติ ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพใน ทุกด้านทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรม สอดคล้องกับ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพของผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ความพร้อมในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพ กระบวนการพัฒนาคุณภาพ และการควบคุมคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวได้ว่าทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญที่สุด คือผู้บริหารเป็นหลักชัยของหน่วยงาน และเป็นดวงประทีปของผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใส ศรัทธาของผู้ร่วมงาน หรือผู้ได้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของการ

บริหารงานของผู้บริหารย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงาน รวมทั้งประสบการณ์และทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ในการทำงานของผู้บริหารนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการในการชักนำบุคคลในองค์กรให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันปฏิบัติงาน ในการบริหารจัดการของสถานศึกษาผู้บริหาร สถานศึกษามีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะ ที่เป็นนิติบุคคล หลักการดังกล่าวได้แก่

- (1) หลักนิติธรรม (Rule of law)
- (2) หลักคุณธรรม (Morality)
- (3) หลักความโปร่งใส(Transparency)
- (4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
- (5) ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- (6) หลักความคุ้มค่า (Effectiveness)

หลักธรรมาภิบาล อาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ซึ่งเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดีเก่ง และมีความสุข

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารในด้านต่างๆ เพื่อที่จะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรทั้งในด้านต่อตัวครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานและอาจจะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารทั้งในแง่ของการปรับปรุงวิธีการบริหาร และการพัฒนาโรงเรียนหรือองค์กรให้มีความเจริญรุ่งเรืองปราศจากข้อขัดแย้งใดๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์สอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การสอน ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหาร โดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t test
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูกลุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ครูกลุ่มโรงเรียนในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่ 33 จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจริยธรรมและด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งสองด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคารมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะในด้านจริยธรรมของมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริการเป็นไปในทางที่ดี ผู้บริหารมี คุณลักษณะที่ดี ทำงานเพื่อส่วนร่วม ไม่ไขว่คว้าเพียงเพื่อ ปฏิบัติงานตรงต่อเวลา ใช้หลักศาสนาและคุณธรรมในการดำรงชีวิต มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หาผลประโยชน์จากครู ผู้ปกครองและนักเรียน ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีทัศนคติในทางบวก ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างความสามัคคีภายในมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร อาสวะกุล (2542) ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีร่างกายและจิตใจ ที่สมบูรณ์เข้มแข็ง แข็งแรง มีอารมณ์มั่นคง เพราะจะต้องตรากตรำงานทั้งร่างกายและจิตใจ ในการนำผู้ร่วมงานไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จของงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกมล สร้อยนาค (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในทรศนะของผู้ปกครองในตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในทรศนะของผู้ปกครองในตำบลแม่สาบ มี

ความเห็นด้วยมากอันดับที่ 1 ด้านจริยธรรม รองลงมาด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ สำหรับด้านวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคารมีความต้องการให้ฝ่ายบริหาร โรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความยืดหยุ่น ส่งเสริมสนับสนุนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เอาใจใส่ผู้บังคับบัญชา สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่ดีต้องสร้างอุปนิสัยของตนเองด้วยความคิดที่ว่า งานทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือใจของสมาชิกทุกคน ควรหลีกเลี่ยงการหาความสุขสบายส่วนตน

อภิปรายผลในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 ด้านบริหารวิชาการ

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เป็นเพราะครูต้องการพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ที่มากขึ้น จึงต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการอบรม เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนต่อไป ต้องการให้ผู้บริหารเป็นผู้นำในด้านความวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดของประเวศ วะสี (2542) ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการแก่สังคมของตน อันจะนำความก้าวหน้าและความเป็นกลุ่มก้อนให้เกิดแก่สังคมของตนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่น เดินทางสายกลาง ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่น ในการปฏิบัติงานต่างๆ เพราะต้องการให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความรักใคร่สามัคคี ประองคองกัน สอดคล้องกับแนวคิดของชัชวาล อรวงศ์สุภทัต (2552) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นมีความสำคัญเนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้ความตึงเครียดในการทำงานลดลงได้ในปัจจุบันผู้บริหารต้องเผชิญกับสภาวะการทำงานที่ตึงเครียดอยู่ตลอดเวลา การสร้างความยืดหยุ่นในการทำงานสามารถทำได้หลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการทำงาน ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้บริหารสามารถจัดระเบียบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังสามารถติดตามผลงานได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการบริหารงานที่ดีควรมีการตรวจสอบงานแต่ละอย่างว่ากำลังดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อพิจารณาถึงทางเลือกต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่ดียังควรที่จะต้องมีการประเมินสถานการณ์ต่างๆอยู่เสมอ เพื่อทำการปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานและบริหารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ด้านที่ 2 บุคลิกภาพ

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33

จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งกายสะอาด สวยงาม ถูกกาลเทศะ ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแต่งกายที่สะอาด เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารและแสดงออกถึงความใส่ใจตัวเองของบุคคลนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุขสวัสดิ์ สุขจันทร์ (2553) กล่าวว่า รูปลักษณ์ภายนอกของผู้บริหาร เป็นสิ่งแรกที่ปรากฏแก่สายตาผู้คน ดังนั้น ความสะอาดของร่างกายจึงเป็นสิ่งสำคัญ รองลงมาคือ การแต่งกายที่เรียบร้อย เหมาะสมกับตำแหน่ง วัย และสถานการณ์ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความเที่ยงตรงไม่ลำเอียงทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูในโรงเรียนบางส่วนรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมในบางเรื่อง อาจจะเป็นเรื่องเล็กๆ ที่ผู้บริหารมองข้าม แต่การได้รับความเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรมนั้นจะคิดเองเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยการพิจารณาสิ่งอื่นประกอบด้วย ครูส่วนใหญ่จึงต้องการให้ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็น หรือ ใส่ใจเล็กน้อยให้ทั่วถึง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทองพันชั่ง พงษ์วารินทร์ (2553) กล่าวว่า ความยุติธรรม หมายถึง ความเสมอภาคในการตัดสินใจ หรือให้ความสำคัญกับคนใดหรือสิ่งใด โดยที่ไม่เอียงไปด้านใด ด้านหนึ่ง หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ด้านที่ 3 ด้านจริยธรรม

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รู้จักเกรงใจ เคารพในสิทธิของผู้อื่น สูงที่สุด ทั้งนี้เพราะในโรงเรียนมีคนหลากหลายทั้งเพศและอายุ การให้ความเกรงใจแก่บุคคลที่อายุมากกว่าเป็นสิ่งสำคัญ และการเคารพสิทธิ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นจะทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีความสุข เป็นมนุษย์สัมพันธ์ที่ขาดไม่ได้ในการทำงานทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน สอดคล้องกับ ชิดารัตน์ สกุลไทย (2553) กล่าวว่า ความเกรงใจ คือ การนึกถึงผู้อื่น การเอาใจเขามาใส่ใจเรา และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไม่ใช่จ่ายฟุ้งเฟ้อ รู้จักประหยัดคอดออม ครูส่วนใหญ่มองว่าการใช้จ่ายทุกอย่างให้ใช้จ่ายอย่างมีสติ ตั้งอยู่บนความพอดีและไม่เกินตัว แต่เพราะหน้าที่ในการเป็นผู้บริหารต้องมีการใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก หากปรับปรุงแก้ไขได้จึงควรใช้จ่ายอย่างประหยัด สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ด้านที่ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติในเชิงบวกที่ดีต่อทุกคน สูงที่สุด ในข้อนี้อาจเป็นไปได้ว่าผู้บริหารในโรงเรียนนั้นทัศนคติที่ดีต่อครูและคนรอบข้าง เป็นผู้บริหารที่มองโลกอย่างกว้างไกล อารมณ์ดีและคิดดี สอดคล้องกับ นิภา แก้วศรีงาม (2548) ให้ความหมายการคิดเชิงบวกว่า เป็นกระบวนการทางความคิดของบุคคลที่เกิดจากการที่คนมีรูปแบบการรับรู้และการคิด(Perception and cognitive style)ไปในทิศทางที่ดี มองและรับรู้สิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง ด้วยอารมณ์ที่ผ่อนคลาย จึงทำให้มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม เป็นการโน้มน้ำหนักใจได้สำนึกที่ดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พูดคุยอย่างสร้างสรรค์ จริงใจ สื่อความตรงไปตรงมา การสื่อสารกันในที่ทำงานเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะคนเราต้องพูดคุยกันอยู่ทุกวัน หากคำพูดที่พูดออกมาไม่สร้างสรรค์หรือไม่จริงใจอาจทำให้ผิดใจกันได้ ทั้งนี้ข้อนี้ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะในการประชุมหรือพูดคุยภายใน ในแต่ละครั้งผู้บริหารบางคนใช้คำพูดที่ดูคั่น ดึงเครียดเกินไป ทำให้คนฟังรู้สึกไม่จริงใจ ชีรศักดิ์ อัครบวร (2542) ที่ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพครูมีความสำคัญ เพราะเป็นแบบอย่างให้แก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป บุคลิกภาพที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ลักษณะการเดิน สีลาการพูด เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้ศิษย์นำไปใช้ฝึกฝนได้

2.จากผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมแตกต่างกัน ในด้านบริหารวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูที่มีความแตกต่างทางเพศมีความคาดหวังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหารไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัย เฉลียว สุภษร (2545) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามทัศนะของ ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้ศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหาร 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำคุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารด้าน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของฝ่ายบริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขต 1 สุรวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมแตกต่างกัน ในด้านบริหารวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านจริยธรรม แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่มากกว่าย่อมมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารแตกต่างไปจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า เพราะการทำงานมานานกว่า ย่อมเห็นความบกพร่องหรือข้อดีที่เยอะกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ บัวอุไร (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ใน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับด้านที่ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้าน ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการจงใจ และด้านการตัดสินใจ และ 2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ที่ตั้งของสถานศึกษา และลักษณะของชุมชน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

บรรณานุกรม

เจลีว ศุภษร. (2545). *คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*

ัชชवाल อรวงศ์ศุภกัตต์. (2552). *หลัก 7 ประการในการบริหารแรงงานในยุคนี้*. (ออนไลน์).

สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2560 , จาก

http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=1283&read=true&count=true

ทองพันชั่ง พงษ์วารินทร์. *10 ยอดคุณสมบัติหัวหน้างานที่ลูกน้องรักและทำงานให้*

อย่างเต็มใจยิ่ง. กรุงเทพมหานคร : ซิงค์ บีคอนด์ บั๊คส์

ธิดารัตน์ สกุลไทย. (2553). *ความเกรงใจ เป็นสมบัติของผู้ดี*. (ออนไลน์).

สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2560 , จาก <https://www.gotoknow.org/posts/342002>

ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ผลพิมพ์.

นภคล สร้อยนาค. (2551). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในทรรศนะของ*

ผู้ปกครองในตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหา
บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

นิภา แก้วศรีงาม. *ความคิดเชิงบวก*. วารสารวงการครู. 12(2) หน้า 76-78

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต

หน้า 194

ประเวศ ะสี. (2542). *ภาวะผู้นำ พยาธิสภาพในสังคมและวิถีแก้ไข*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มติชน หน้า 42-46.

พรศิริ บัวอุไร. *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร*

ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

เศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2560 , จาก :

http://www.chaipat.or.th/site_content/40-17/44-2010-10-08-04-48-06.html

สุขสวัสดิ์ สุขจันทร์. (2553). *บุคลิกภาพของผู้บริหารในอนาคต*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 4

พฤษภาคม 2560 , จาก <https://www.gotoknow.org/posts/325538>

ฮาพิช จำนุรักษ์. (2558). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของ*

ครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

